

Nr 410

Av herr Heckscher m. fl., om undantag från den allmänna varuskatten för förbrukningsartiklar inom produktionen.

(Lika lydande med motion nr 338 i Första kammaren)

Förordningen om allmän varuskatt (omsättningsskatt) stadgar, att vad som förbrukas i den egentliga produktions- och bearbetningsprocessen i princip skall vara fritt från varuskatt. Varuskatteförordningen är emellertid i sin utformning sådan att den föranlett åtskilliga tolkningsvårigheter. Riksskattenämnden har tolkat författningsbestämmelserna mycket restriktivt och uppdragit en gräns, som icke sammanfaller med gängse teknisk eller företagsekonomisk uppfattning. Sålunda har gruppen förbrukningsverktyg uppdelats mellan skattefria och icke skattefria varor. Skiljelinjen har dragits efter verktygens fysiska livslängd.

Redovisningstekniskt tillämpas av svensk industri sedan gammalt en gränsdragning som gör att till gruppen tillverkningsomkostnader hänföres kostnader för inventarier och maskiner med en varaktighetstid av högst 3 år. Denna ordning har även stöd i den vid inkomsttaxeringen gällande definitionen av begreppet anläggningstillgång.

Föreliggande problem har betydelse för näringslivet i dess helhet — industri och hantverk, jordbruk och fiske samt handeln. Bland företagen missgynnas underleverantörer av specialprodukter i förhållande till företag med integrerade företagsformer. Exportföretagen får — trots att vår omsättningsskatt i princip inte är avsedd att träffa annan konsumtion än den som sker inom vårt land — ej möta sina konkurrenter på den internationella marknaden under jämbördiga förhållanden eftersom omsättningsskatt drabbat varorna redan i tidigare led i produktionen. Att märka är att utländska företag som vill konkurrera på den svenska marknaden icke har någon motsvarande belastning. Andra länder medger nämligen i överensstämmelse med gällande internationella överenskommelser restitution av omsättningsskatt vid sin export. I och med att omsättningsskatten höjdes vid 1961 års höstriktsdag har detta problem givetvis fått än större betydelse.

Enligt vår uppfattning bör de s. k. förbrukningsvarorna befrias från omsättningsskatt. En lämplig avgränsning synes kunna ske genom att anknyta till den nu vid inkomstbeskattningen gällande treårsgränsen. Eftersom det här rör sig om en utredning av närmast teknisk natur, synes denna kunna ske vid sidan av den allmänna skatteberedningen. Vi anser att utredningen bör ske skyndsamt.

Vi åberopar det anförda och hemställer,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om skyndsamt utredning i syfte att från allmän varuskatt (omsättningsskatt) undantaga varor, vilka hänföres till förbrukningsartiklar som används för produktionen inom industrien och hantverket, jordbruket och fisket samt handeln.

Stockholm den 25 januari 1962

Gunnar Heckscher

Leif Cassel

T. G. von Seth

Rolf Eliasson

Ernst V. Staxäng

Tage Magnusson

Karin Wetterström

Eric Nilsson

Carl Östlund

Nr 411

Av herr Heckscher m. fl., om undantag från den allmänna varuskatten för investeringsvaror.

(Lika lydande med motion nr 337 i Första kammaren)

Omsättningsskatt utgår å såväl konsumtionsartiklar som investeringsvaror. Detta leder till att omsättningsskatten i slutskedet i verkligheten är högre än den nominella siffran anger. Genom att även bostadsbyggandet träffas åstadkommer omsen också direkta hyreshöjningar. Att omsen sålunda träffar i flera led av en varas framställning innebär ojämnheter i belastningen i förhållande till variationerna i produktionsprocessen.

Det kan över huvud taget inte vara rationellt att i samma skatteform lägga in skatt på investeringar och skatt på konsumtion. Till den del omsättningsskatten träffar investeringar är den i realiteten en investerings-skatt. Det torde allmänt erkännas, att en investerings-skatt kan vara motiverad blott i ett läge där det från samhällsekonomiska synpunkter befinnes angeläget att begränsa investeringar. För att skatten skall ha denna verkan är det emellertid nödvändigt att den är tidsbegränsad. Det skall vid företagens interna bedömningar framstå såsom ekonomiskt fördelaktigt att uppskjuta en investering intill dess skatten borttagits. En permanent investerings-skatt har icke någon investeringsbegränsande effekt. Den kommer endast att medräknas i företagens kalkyler såsom en omkostnad och sålunda inte på längre sikt att påverka företagens dispositioner.